

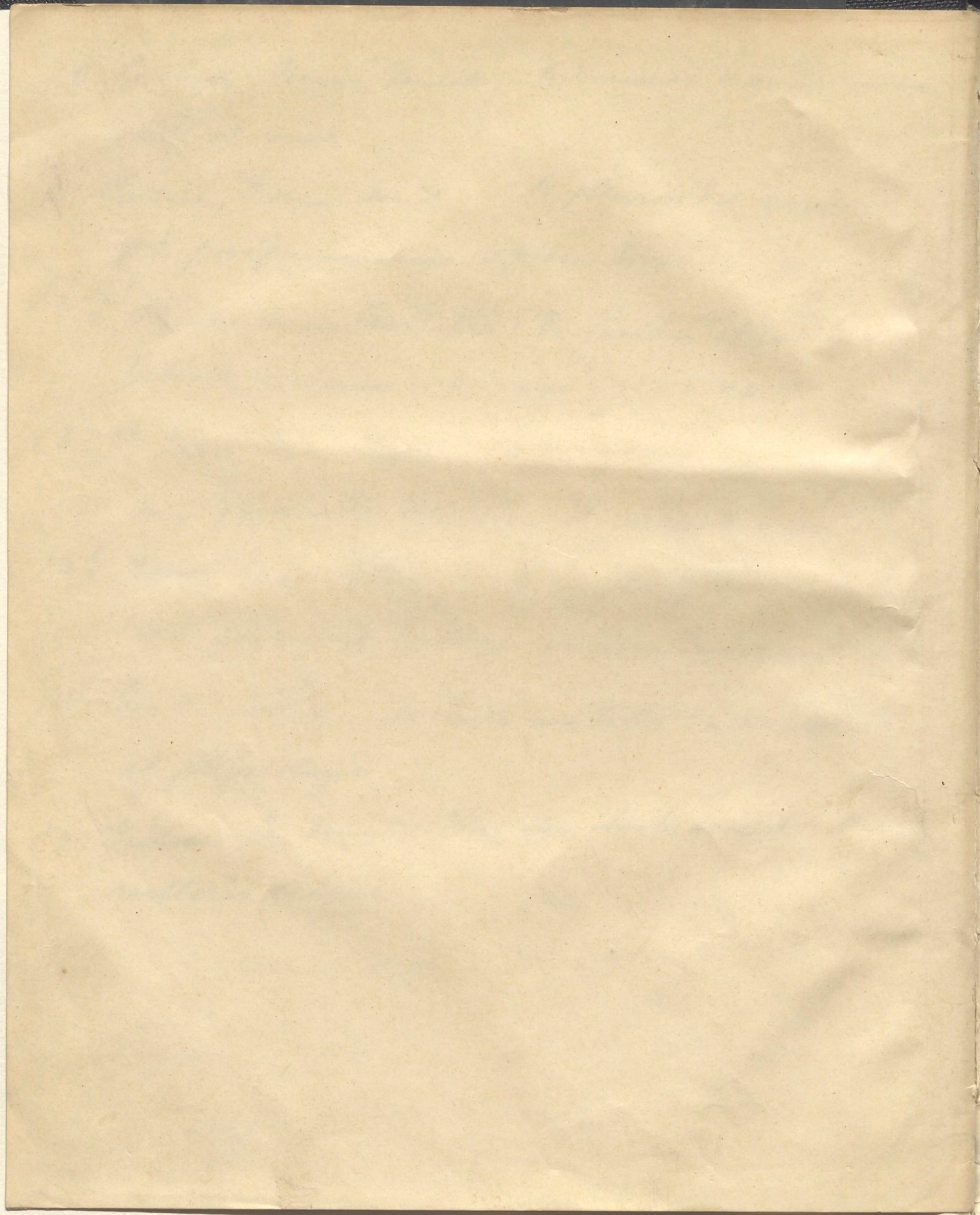

1724.

- 1^{a. b.} Alberti, Michael: De termino animationis foetus
humani. 2 Exempl.
2. Alberti, Michael: De singulari Mercurii dulcis usu
in desperationibus quibusdam morbis.
3. Alberti, Michael: De venal sectionis in pede granitarum
usu tuto et salubri.
4. Alberti, Michael: De vaticiniis agrotorum.
5. Alberti, Michael: De conscientia medica.
6. Alberti, Michael: De lactosorum statu legitimo
et morbo.
7. Alberti, Michael: De febre ptechiata.
- 8^{a. b.} Bochnerus, Justus Hungaricus: De variis sacrilegii speciebus
ex mente juris civilis. 2 Exempl. 1724 & 1735.
- 9^{a. b.} Bochnerus, Justus Hungaricus: De privatione dantis An-
cessionis scabularum in capite vulferis 2 Exempl.
1724 & 1737.
- 9^{c.} Bohnerus, Georg Christianus: De Cyrillo Lucari episcopi
pro et Graecorum emendanda certamina Lib.

10. Caschitz, Georgius, Daniel: De diuresi proventriculi
utili et nociva
11. Cochitz, Georgius, Daniel: De pleuritidis verae et
~~per~~ peripneumoniacae differentiis.
- 12^a Feister, Joannes Laurentius: De iuribus et jurice cum
petente Legatorum. 3 Decemb. 1728: 1745
- 13^a Gasser, Linnæus Petrus: De inutilitate perjurorum
cum juramento dendorum et responderorum.
- 13^b Gasser, Linnæus Petrus: De inutilitate perjurorum
cum juramento dendorum et responderorum.
14. Gortke, Petrus: De studiis necessitatibus in anatomia
et physiologia
15. Grabow, Dr. Daniel: Vindiciæ Anabapticae pro auctori
velleris ordine.

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
DE

POLYPO CORDIS,

QVAM
AUSPICE DEO PROPITIO
Et Consensu atque Auctoritate Gratiöse Facultatis Medicæ,
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,

PRÆSIDE

DN. D. MICHAELE ALBERTI,

POTENTISSIMI REGIS BORUSSIÆ CONSILIARIO AULICO,
MEDICINÆ ET PHILOSOPHIÆ NATURALIS PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO,
FACULTATIS MEDICÆ DECANO SPECTATISSIMO,

DOMINO PATRONO, PRÆCEPTORE AC PROMOTORE SUO OMNI HO-
NORIS CULTU PROSEQUENDO,

PRO GRADU DOCTORIS

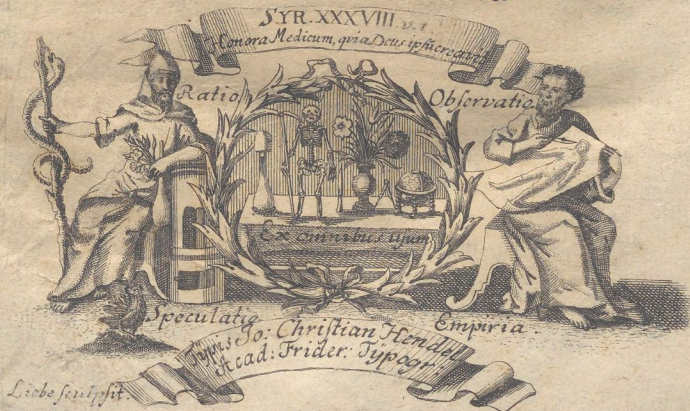
SUMMISQVE IN ARTE SALUTARI HONORIBUS, INSIGNIBUS
AC PRIVILEGIIS MORE MAJORUM SOLEMNI OBTINENDIS,

HORIS LOCOQVE CONSVETIS,

ANNO MDCCXXIV. D. MART.

PUBLICAE AC PLACIDAE ERUDITORUM VENTILATIONI SUBJICIET,

JOANNES GOTTLIEB BAUER,
SVIDNICENSIS SILESIVS.

22
1

DISSERTATIO IN
PRO GRADU DOCTORIS
POLYTO CORPUS

DR. B. M. ALBERTI

PRO GRADU DOCTORIS

JOHANNES GOTTFRIED BAUER

PROOEMIUM.

Deum & Naturam nihil frustra facere, communi circumfer-
tur dictorio & verissimo quidem,
quoad perfectissimum, justissi-
mum & sapientissimum illud sub-
jectum sive ens, quod Scholastici
referente *Barbio ad Claudianum*
Naturam naturantem appellarunt: dubio vero adhuc,
quod naturæ notionem concernit: *Aristoteles* quidem,
animosus ille Naturæ admirator & scrutator *lib. 4. de*
partib. animal. c. XI. & lib. 2. de gener. animal. c. 4. confiden-
ter profitetur, quod Natura nihil supervacaneum, nihil
frustra operetur, cum quo *Galenus de usu Partium lib. 1.*
c. 23. consentit, quando dicit: *frustra natura nihil ope-*
ratur, quando sollicita est eque ut ne deficiat aliquid, atque ut
superfluum nihil creet: superfluum enim ius, qua per se satis
agunt, est impedimento, tanquam onus alienum adjacens, at-
que ea ratione noxium: nam quando inter Deum & Na-
turam nulla differentia agnoscitur, secundum Senecam
A *lib.*

lib. 4. de benef. c. 7. Plinium lib. 27. c. 3. Lipsium Physiol. lib. 1. diff. 5. Lactantium lib. 2. c. 9. tunc & hæc adserta vera sunt & in æquipollente enunciatione consistunt, quod Deus, quatenus natura vocatur & in naturalibus operatur, nihil frustra agat: quando vero inter Deum & Naturam æquum omnino discrimen admittitur, tunc quidem Deus nunquam aliquid frustra, Natura vicissim sæpe multa frustra agit: Etenim si Cicero lib. 5. Tuscul. quest. c. 33. edisserit, quod parvo cultu natura contenta sit: tunc liberum erit percontari, cui usui ingens corporis moles sit? quid utilitatis afferat nimia obesitas? quem usum habeant diversa corporis organa præter necessitatem aucta & multiplicata? quo inserviat nimia humorum plenitudo & ubertas? quid emolumenti promittant diversæ concreciones? quid efficiant nævi materni? cui bono tot anomalix & ataxiæ in motibus vitalibus? Sed si aliud dixerim Cod. lib. 6. tit. 27. de testament. l. 17. conf. noi. Gothofredi lit. 1. quod superflua non nocent conciliamns, tunc forte naturam illam subordinatam ab imputatis erroribus facile immunem declarare possemus; ast cum ipsum hoc posterius effatum sæpe veritati admodum contrarietur, ita tamdiu eadem natura in nexu erroris permanet, donec probetur contrarium: si enim juxta Galenum superflua impedimento sunt, quidni illa, quæ tota sua indole inutilia existunt, frustranea & sæpe perniciofa fuerint? Quod enim naturæ humanæ errores attinet, tunc illi rarius rari sunt, quin eosdem indies observare occasio contingat, quos medicos præcipue natura errores solide explicavit Illustr. Stablius in peculiari disputatione; & hæc veritas, quod natura

tura

tura hominis in negotiis vitam & sanitatem concernentibus toties aberrer, vix in dubium vocari potest, quin huc etiam JCtorum conon valeat, quod *veritas sepius examinata, magis elucescat*: recte enim *Lucianus in dial. de non facile credend. calumn. t. 1. dicit: in rebus humanis nihil tam faulse feliciterque agitur, quod non error aliquis interpolet*: tantam enim in sua viscera habet potentiam natura, ut ab ipso primo formationis limine multa irrita, supervacanea & inutilia producere valeat, proptereaque disterium JCtorum *l. 13. ff. liber homo lib. 9. tit. 2. ad L. aquil. quod nemo suorum membrorum Dominus esse videatur* medicis usibus non respondeat, dum omnino natura hominis suorum membrorum in suo foro domina esse deprehendatur, quæ nunc illis aliquid demere, nunc aliquid addere potest, vel materialem illorum fabricam augendo, vel illam minuendo, vel motus in illis excessive exercendo, vel negligenter & defectively administrando, vel ipsum ordinem congruum violando & erroneo modo observando: Si itaque juxta Hippocratem Medicina additio illorum est, quæ deficiunt, & sublatio eorum, quæ excedunt & secundum *Galenum Medicus Minister est Natura lib. de optimo dicendi genere c. 14. Et lib. num ars tuenda sanitatis ad medicinam spectet, an gymnasticam c. 26.* ita etiam Medico incumbit observare, ubi supervacanea & superflua adsunt, quo illis congruam medelam offerre queat: inter alia vero Naturæ humanæ opera superflua, merito etiam inutiles concretiones tam in pharmaceuticis, quam chirurgicis provide indagare & dextre tractare debemus, quarum quædam non modo frustranæ & absolute inutiles, sed &

nonnullæ subinde etiam periculosæ, imo plane perniciosæ, aut exitiosæ existunt, quibus vel præoccupandis, vel quantum fieri potest auferendis prudens & peritus Medicus omnem operam impendere debet: quam alienum vero est ab integritate corporis humani talia superflua & deformia gestare & enutrire concrementa, tam ominosum & exitiosum plane est, eadem in nobilibus & principalibus internis organis & visceribus fovere & tolerare. E numero frustraneorum concrementorum, quæ in corpore humano vivo occurrunt, merito recenseri debent Polypi, qui non modo nihil utilitatis afferunt, sed qui etiam mortem causantur aut accelerant: & licet antiquorum medicorum scripta, qui prima Medicinæ initia promovere laborarunt, hujus frustranei concreti mentionem haud multam faciant, quod non penitus defectui studii anatomici, quem tamen non absolute in dubium vocamus, sed & climati calidiori adscribere malimus; nihilominus Hippocrates & Galenus, horumque sequaces tam fluidarum, quam solidarum continentium & contentarum partium nonnullarum mentionem faciunt, neque difficile opus fuisset, si perinde talium concretionum frequentiorem memoriam injecerint, siquidem ipse *Hippocrates* in libro, suo tempore & quadantenus hodiernum adhuc fatis solido de corde, Polypi Cordis commoda omnino occasione reminisci potuisset: licet *lib. 2. de morbis §. 33. seq.* de Polypo narium tractet: quare prævia aliqua meditatione notamus, quod ad internas tales incongruas epigeneses specialis diætæ, climatis & temperamenti ratio concurrat: Sed cum nobis diffusum nimis opus

opus videatur frustraneas tales concrectiones in universo suo conspectu prodere, ita tantum hoc loco Polypionem mentionem facere placuit: haud tamen in hac observatione diversas Polypiorum species, quoad loca variantes, proponemus, sed praecipue illius praeternaturalis concrectionis reminisci lubet, quae Cor detinere observatur: Ob id hac vice debito nostro satisfaciendum, dum Inaugurali specimine, Praeticum quoddam thema explicare selegimus, de POLYPO CORDIS, quantum ad fundamentalem & essentialem illius cognitionem pertinet, agere constituimus: quod propositum, ut salutarem nanciscatur scopum, est quod in limine praesentis conatus nostri cordicitus precamur.

§. I.

Doctrina de Polypis satis sparsa esse potest, quando non modo *diversarum partium polyposae concrectiones* explicare velimus, dum diversi auctores de Polypo in *cerebro, in corde, pulmonibus, hepate, renibus, in utero &c.* differunt, velut de Polypo renis *Fac. Sponius: Act. Erud. Lips. an. 1684. Mens. Junii p. 272. 273. de Polypo uteri Graef. de organ. mulier. c. 8. Act. Erud. Lips. An. 1684. Mens. Junii p. 272. Ruyschius obs. anat. chirurg. obs. 6. Act. Erud. Lips. an. 1691. Mens. Febr. p. 67. de polypo aësophi vermiformi ex pulveris Sternutatorii hispanici abusu tract. Anonym. Act. Erud. Lips. An. 1715. Mens. Octobr. p. 456. deinde Polypo medullaris cerebri reminiscuntur Fracasius in Epist. ad Borellum p. 325. Lancisus de moribus subitaneis lib. 1. c. 2. §. 6. de polypis cerebri vid. Blegny Zod. Gallico an. 1680. Mens. Junii obs. 2. Mens. septembr. obs. 6. Harderi Apiar. obs. 34. & 77. Pechlinus lib. 2. obs. 2. Tulpius lib. 1.*

c. 27. in quo posteriori casu tantum polypi similitudo sistitur: polypi in dura meninge mentis occurrunt in *A. N. C. dec. 2. an. 1. obs. 35. p. 95. Polypos vasorum cerebri sanguiferorum allegant Acta Berolinensia. Voi. 1. p. 46. de morte subitanea à polyposa excrecentia in capite vid. ib. p. 38. seq. de Polypo in auribus, præcipue in antro Highmori vid. Ruyschius obs. anat. chirurg. obs. 77. p. 98. sed & quando Galli illius Medici Merry opinionem sectari malimus, quasi quilibet homo polypo quodam laboret, quæ posterior adsertio a particulari ad universale nimis præcocem conclusionem complectitur: utur enim polyposa talia concrementa satis frequenter occurrunt, tamen eadem singulis familiaria esse haud possunt, ni firmitores demonstrationes superveniant, neque etiam hoc loco argumenta à possibili petita, quicquam solide demonstrant, cum rectius in Medicina ad certitudinem & veritatem rei sive facti, quam verisimilitudinem & possibilitatem advertendum sit: Agimus itaque hac occasione de Polypo cordis: & quantum speramus in titulo vix fontica hæsitatio occurrere potest, ni rerum medicarum penitus imperitis in notionibus aliqua obscuritas obtingere queat; alias enim, ubi verba clara sunt, ad interpretationem confugiendum haud est secundum *L. prospexit 12. §. 1. ff.* neque quidem in verborum evolutione hæerere placet, adeoque brevibus indicamus, quod Polypi notio medicis sit præter naturale, superfluum, inutile, molestum, perniciosum, concrementum irregulare fungoso-fibrosum, aliquando plane vasculosum, plurimum sanguinolentum, in plures pedunculos, sive furcas distributum, calore & consistencia discrepans, successive mole sua increbescens & pericula denique vitæ inferens: Sunt vero talia polyposa concrementa tanto magis consideratu digna, quo magis non modo functionum vitalium ordinem violant, sed & internas principales partes corporis occupant, e quibus Cerebrum præcipue & Cor hoc loco notare lubet, subinde vero confusis, obscuris, occultis & intricata-*

tricitis morborum schematibus ansam præbent, quæ tamen nunc, posteaquam horum polyporum *indoles* magis innotuit, paulo *facilius* indagari & explicari, licet *difficilius* curari possunt; Præterea etiam ob hanc rationem *polyporum scrutinium* in medicina necessarium est, quoniam hæc *superflua & inutilia* concrementa non modo partes recipientes sive *structuram* diversorum *Organorum* occupant, sed & *vasa sanguifera* arteriosa æque atque venosa corripunt, sicut *Eduardus Tyfing*. in *Actis Danicis* anno 1679. *obs.* 29. & ex eodem *Bonetus* in *anat. Practica* L. 2. *Sect.* XI. *obs.* 3. *additam* p. 899. *reminiscuntur* mortis *repentine* canis ob *polypos* omnes *totius corporis* *venas & arterias* occupantes: Neque æque assiduis & attentis observatoribus in *anatomia practica* paralleli casus, qui in *hominibus* obtingunt, incogniti esse possunt, quod videlicet præter partes *organicas* etiam in *sanguiferis* *vasis* ejusmodi *polypose* concreciones repertæ fuerint: *conf. Act. Hassn. Bartholin. volum. V. obs.* 29. ubi specimen *polypi* e *dextro cordis ventriculo* eademque *auricula* exeuntis per univ. *systema venosum* *furculos* usque in *hepar, renes, mesenterium* & adhuc *latius & longius* distribuendis explicatur.

§. II.

Quod vero nunc pressius *Cordis Polypum* attinet, tunc per illum intelligimus, eandem *superfluam, inutilem & nocivam* concrecionem, ut plurimum *mollem*, pro diversitate specialis *craseos* aut *dyscrasie* sanguinis colore differentem, tamen *cordis ventriculo* subsistentem, quam exinde in *adnexa vasa sanguifera*, ut plurimum magis *venosa*, subinde vero etiam *arteriosa*, exeuntem & *copiosis* furculis sese distribuentem, *liberum* progressum sanguinis proxime *circa cor*, valde *impedientem*, denique plane repente *sufflaminantem*, ut *misere* hæctenus *afflicti* *subitanea* interdum morte expirent; Et hæc *excrescentia* in schola medica *Polypi* appellationem nacta est, ad *similitudinem* illius *animalis* cum *multis pedibus*

bus instructi, incedentis & quaquaversum se distribuētis, æque ac talis polyposa excrescentia cum multis propaginibus, quaquaversum se dispergit; unde ejusmodi polypus commode concrementum ramosum & filamentosum, velut in numerosos pedunculos, extensum & divisum vocari potest, sicut Bartholinus in *Historiis Anatomicis Rarioribus cent. 3. histor. 17.* & Gohlius in *Schediasmate de Polypo Cordis ex neglectis Hemorrhoidibus differens* (quod Praxi suæ Infallibili inseruit Valentini p. 196.) nec non Tulpius lib. 1. cap. 27. tales polyporum cordis figuras conspectui subjecerunt, & Ruy-schius in *observationibus anatomico-chirurgicis obs. 6.* & ex eodem *Act. Erud. Lipsenf. Anno 1691. mens. Februar. p. 67.* aliam figuram Polypi uteri ad oculum demonstrarunt: quod vero substantiam hujus Polypi cordis attinet, tunc auctores valde inter se discrebant, liquidem ex differente illius consistētia atque colore discrepans de eodem judicium ferreprehenditur: Haud vero Kerckringii in *spicileg. anat. obs. 73.* sententiæ accedendum esse judicamus, qui post mortem, a sanguine congrumescēte & refrigerato Polypum provenire asserit, quem Bonetus in *Sepulchreto anatomico L. IV. Sect. 12. obs. 31.* & Job. Maur. Hoffmannus in *disquis. corp. hum. anat. patbol. specim. 12. §. 18.* Wepferus de *civuta aquat. p. 56.* refellunt; hinc alii polypi membranosi, ut Stalpart van der Wiel in *observ. rarior. cent. 1. obs. 38.* reminiscuntur, alii pro concreto adiposo ut Pejerus de polypo in *Parerg. anat. III. cap. 6.* & Casp. Baubinus, alii pro carnosō, quidam pro fungoso concreto, polypum habent & nunc albicantis, alibi colorati pallidi &c. polypi mentionem injiciunt; conf. Craanen de homine p. 146. Hoffmannus l. c. §. 17. quemadmodum talis ventriculi dextri cordis ingens polypus, ut *lympha coagulata*, in *star gelatine pellucide* describitur in *A. N. C. dec. 2. anno 9. obs. 91. conf. pluribus epistola medica de polypo aortæ in A. N. C. dec. III. anno 1. in append. p. 65.* & Malpighius *Dissert. de polypo cordis: proinde Tulpius Libr. 1. cap. 27.* substantiam *piuutosam* cum mem-

membranaceo involucro præditam esse reputat, quidquod plane polypi lapidei memoriam faciunt *A. N. C. dec. 2 anno 5. obs. 83.* non minus Polypum album, firmum & vere nerveum nulla digiti frictione separabilem allegat *Diemerbroeck Anatom. p. 403.* sic Polypum peculiaribus venis instructum idem author l. c. & *Lowerus de Corde cap. 2. p. 142.* referunt: *Morgagnus* vero in *Adversario V. p. 40.* venulas in tali polypo fuisse dubitat & autumat, quod ejusmodi tubuli ex sanguine efformati sint: annectit, quod neque ipse neque *Malpighius* unquam tales venulas in polypo repererint: ex quibus facile inclarescit, quanta sit *differentia substantiæ* in hoc *irregulari* concremento: hinc *Pissinius* in epistola de polypo sanguini melancholico, *Bartoletus* Libr. 4. *methodi de differentia respirationis cap. XI.* succis crudis viscidis tribuit, quod *materialem* causam pro cordis polypo constituent: Nos quidem admittimus *variorum humorum* applicationem ad hujus Polypi *genesis*, unde etiam *differentia coloris & consistentiæ* illius derivari meretur: ut nunc talis concretio magis *sanguinea*, alibi vero magis *lymphatica & mucaginosa* existat, licet *fibrosam* polypi compagem *Malpighius* fibris cum sanguine fluctuantibus, utut *nondum* demonstratis, sed tantum suppositis, adscribat; Est itaque Polypus quoad suam *substantiam* tale *irregulare grumoso-fibrosus* concrementum, quod tam *mole & magnitudine*, quam *figura & extensione* sua, ferme in *quolibet* individuo discrepat.

§. III.

Ab hac *generali* præparatione nunc ulterius progredimur ad *Historiam* illius morbi, qui a *Cordis Polypo* provenire solet, texendam, ubi mox aliquas circumstantias, quæ *subjecta*, hoc polypo laborantia, concernunt, annotabimus: Quod itaque *Ætatem* attinet, in qua ejusmodi polypus Cordis homines corripere solet, tunc quidem teste *observatione anatomica*, & ex conformitate *causarum*, quæ ejus-

B

modi

modi concrementa invitare solent, ipse natu majoribus paulo familiarior esse solet, quamvis exempla constent, quod juniores etiam homines, infantes æque ac adolescentulos, occupaverit, quales historias inter alios, allegat Bonetus in Sepulchreto anatomico Libr. 2. Sect. XI. obs. 6. §. 1. & Libr. IV. Sect. XII. obs. XIX. Lib. 2. Sect. 8. obs. 14. §. 2. Proinde non omnia Temperamenta in hunc affectum inclinant, sed majorem dispositionem ad eundem habent Melancholici, qualicumque alterius temperamenti commixtione gaudent, siquidem sanguis melancholicus ad tales congruescentias facilius proclivis est, hinc Pissinius, ut antea a nobis modo notatum fuit, hos polypos a sanguine melancholico deducere solet: Subinde deprehenduntur interdum ejusmodi subiecta evidentè & eminentè plethorica, sicut eadem plethora ad polypi hujus concretionem multum contribuit; neque cum silentio illa notatu digna circumstantia prætereunda est, quod in ejusmodi ægrotantibus præcurrentia molimina hæmorrhagica, in junioribus hæmoptica, in adultioribus hæmorrhoidalia, nec non auctualia talia sanguinis profusiva, quæ vero postea in anomalum statum degenerarunt, observata fuerint. Quo denuo referri meretur, prædictus casus polypi cordis a celebri practico Dno. D. Gobbio communicatus, qui ex Hæmorrhoidum turbis ortum traxit, & reminiscitur hac occasione D. D. Præses alicujus junioris viduæ chiliarchæ conjugis, quæ ex subitanea mensium suppressione Cordis Polypum & phthisin nacta erat: Porro notatu etiam digna est circumstantia, quod observatores passim etiam reminiscantur, quomodo in subiectis, quæ Peripneumonia laborarunt, & succubuerunt, cordis polypi reperi fuerint, conf. Bonetus in Sepulchreto Anatomico, Libr. IV. Sect. 12. obs. 19. & Act. Berol. Vol. IV. p. 66. 68. insuper etiam in polyposis talibus subiectis observatum fuit, quod sedentariæ vitæ illa addicta fuerint, quod copiosiores cibos ingesserint, parcius vero potulentia fluidiora & temperatiora assumerint,

rint, quod e potulentis, *saturatiora* & *spissiora* selegerint, quod *cibis crassioribus* viscidioribus, frigidioribus, ex parte etiam *acidis* & austeris usa fuerint, quod in diæta *intemperata* & irregulari, nec non in reliquo *regimine confuso*, turbulento, maxime quidem *refrigerante* constituta fuerint, quod *negligentiorum* ordinariorum *evacuationum* successum, maxime vero frequent orem *alvi segnitiam* & *adstrictionem* experta sint, quod aliis alimentis & potulentis *incrassantibus*, *adstringentibus*, sanguinis *dyscrasiam* conciliantibus fruita sint; quo ex parte commode referri possunt *vina acida*, *austera* & recentia, ut & incongruus atque immodicus haustus *spiritus ardentis*; quod porro in negotio *respirationis* variis offensionibus exposita fuerint, quod etiam aliqua illorum, interna *concretionem pulmonum cum pleura* laboraverint &c. quæ singulæ circumstantiæ sicut in *historica* hujus affectus delineatione obliterari minime debent, ita simul complectuntur *Historiam* illarum *causarum*, quæ ad hujus *Polypi genesis* contribuere deprehenduntur.

§. IV.

Quod vero nunc ipsa *morbose* pathemata attinet, ex quibus *Polypus* in *Corde præsens* agnosci & declarari potest, ita quidem *Willisus in pharmacia rationali Sect. VI. part. 1. cap. 3.* dicit, quod hic polypus *difficiliter* agnoscat & rarissime curetur; interea tamen hæc *Diagnosis* non penitus *impossibilis* est, modo attente & *prudenter* instituat; Et ita quidem *dantur* signa *Pathognomonica* huic affectui *essentialia*, quæ vero *ob hanc* circumstantiam *quadantenus* discrepant, quando polypus postea vel crassius *ventriculis* cordis inhærere vel per *vasa pulmonalia* sanguifera *extensus* observatur: Ita enim *Polypo Cordis* laborantes gravi *angustia* laborant, quæ *ab aliis anxietatibus* admodum discrepat, siquidem patientes paulo *attentiores* & *judiciofiores*, angor *in corde* obvium describere sciunt, qui angor non mo-

do per intervalla exacerbatur, sed eousque increbescit, ut ejusmodi patientes in *lipothymias* valde proni sint, quippe quæ signa *Anxietatis* & *Synopes* in historia quadam medica *Polypo cordis* adscribuntur in *A. N. C. Dec. 2. anno X. obs. 160.* deinde hunc polypum cordis communiter etiam *Palpitatio cordis* comittatur, conf. *Sylvius in Prax. medica Libr. I. cap. 35. Bonetus anat. Pract. L. 2. Sect. 8. obs. 10. & 12-14. A. N. C. dec. 2. an. 6. obs. 232.* ubi titulus: *cordis palpitatio diuturna a polyphis cordis in utroque cordis ventriculo lethalis, quemadmodum Lentilius in Miscell. medico-practicis part. 1. p. 292. e frequenti cordis palpitazione & subitanea morte ad polypum cordis argumentatur, & hæc palpitatio, non modo vehemens, sed etiam frequens & cum prædicta anxietate valde conjuncta existit: Pulsus in talibus polyposis subiectis est valde turbulentus, inæqualis, modo debilis, modo durus, non raro intercurrentes & interceptus, cujus characteris reminiscuntur, B. Wedelius in Exercitationibus medico-philologicis exercit. XIII. Vesalius in anat. L. 1. cap. V. Riverius cent. IV. obs. 21. Bonetus anat. pract. Libr. 2. Sect. 9. obs. X. in nonnullis polypo cordis laborantibus subiectis concurrant simul molimina hæmoptica, sicut polypi cordis in hæmoptico mentio occurrit in *A. N. C. dec. 1. anno IV. obs. 193.*: Communiter affliguntur tales patientes cum valde angustiante *Phlogosi*, aliquando vero iterum cum valde suspecta & cum multo angore conjuncta refrigeratione corporis, quippe quæ signa ut plurimum talem internam angustiam comitantur; sub hoc confuso morbi statu color naturalis in facie valde mutatur, unde *Wepferus in Tractatu de cicuta aquatica p. 55.* dicit, *polypo cordis laborantes facie livescunt aut pallent, in extremis levi ex causa frigescunt; conf. Albinus disputatione de polyphis §. XI.* quando vero vicissim nova exacerbatio supervenit, tunc evenit etiam interdum, ut sub gravi *dyspnæa* ægrotautes in facie rubescant & vena in capite admodum intumescent; omnes functiones in hisce ægrotantibus valde sunt læsæ*

lesæ & quidem in admodum *confuso* statu & processu *con-*
stituta; quæ signa hæcenus commemorata non modo *ge-*
nerice polypo cordis familiaria sunt, sed & illis præcipue
consuetæ subjectis, quæ *majorem* polypi partem *in cordis*
alveis gestant.

§. V.

Quando vero polyposa talis concretio sese *in vasa*
pulmonum sanguifera extendit, tunc ut plurimum magna
respirationis impedimenta occurrunt, licet alias *plurimi* ho-
rum cordis polyporum talia *vasa* invadant, unde *difficilis*
Respiratio hunc affectum comitari solet, sicut testimonia
hujus *asthmatica* afflictionis occurrunt in *A. N. C. dec. 2. an-*
no X. obs. 174. Willisii Tract. de Affectione hypochondriaca, Bo-
neti anatomia Practica Libr. 2. Sect. I. obs. 7. 8-18-29. 30. & Sect.
X. obs. 3. Blegny Zodiaco Gallico anno 2. mens. Junii obs. 16.
Diemerbroeck anat. Libr. 2. cap. 9. & hæc dyspnæa cum me-
tu *imminentis suffocationis* conjuncta est, tanto magis vero
magna evadit, quando ejusmodi patientes vel *extraordinem*
corpus commovent, vel extraordinarias sanguinis *ebullitiones*
experiuntur: Porro *Vires* in hisce ægrotantibus valde sunt
prostratae, adeo ut per intervalla illis penitus *destituti*, pro-
ptereaque in *mortis* fauces traditi videantur; licet postea
iterum quasi *reviviscant*: *Appetitus* aliquando est satis vege-
tus, postea vero iterum valde imminutus, licet *post assum-*
tos cibos patientes ut plurimum *graviore*s experiantur angus-
tias: *Somnus* communiter est valde *turbulentus*, interruptus
& cum diversis *terribilibus insomniis* stipatus, qui insuper
virium *reparationi* parum inservit; *Animus* ita ægrotantium
admodum est *afflictus*, ita ut interdum omnes *mentis* opera-
tiones *vacillent* & *apoplectici* velut insultus corripiant, cum
internorum & externorum sensuum momentanea periclitat-
ione: invadunt etiam aliquando *confusi* dolores capitis *op-*
pletorii, distensorii, cum temulentia & *imbecillitatis* sensatione
conjuncti: imo subinde quandoque *ominose & repentine*

Vertiginose perturbationes invadunt, quæ affectum præsentem magis opprimunt, *animum* angunt & *vires* enervant: Quidquod ad *indolem* ad affectum *apoplecticorum* subinde variæ *visus* & *auditus* præcipue *perturbationes* intercurrunt aliquando *suffocativæ* comminationes ita ægotantes invadunt, ut propterea simul omnis vitæ spes decollet, sub qua periculosa afflictione more affectuum *suffocativorum* capitis *venæ* inturgescunt, *oculi* intumescunt & *facies* inflatur, atque ominoso *rubore* perfunditur: interea corpus successively *contabescit*, quando *chronica* afflictione hic affectus sua detinet subjecta & præterea varia alia ex individualibus causis provenientia, *fatis confusa* morbique schema occultantia occurrunt pathemata: *Urina* ut plurimum est *turbulenta*, *opaca* & *cruda*, quidquod variis alterationibus in modo excretionis obnoxia: Sanguis quando hinc ægotantibus educitur, ut plurimum conspicitur *male crasseos* & *morbose consistentiæ* esse, siquidem ipse aliquando *spumidus*, attamen *nigricans*, communiter vero *spissus*, observatur; quando vero cum Cordis Polypo alii morborum affectus concurrunt, tunc horum morborum pathemata una coincidunt & præsentem calamitatem deteriorant, siquidem testimonia observatorum prostant, quæ Polypum cordis in *phthisicis*, *hæmoptycis*, *asthmaticis*, aut ubi *pulmones* cum *pleura* concreti sunt, nec non in *hypochondriacis*, *spleneticis*, *Mensium* & *Hæmorrhoidum anomalis* laborantibus describunt, quæ *complicationes* morborum tanto magis *totum* affectum *exasperant*.

§. VI.

Quam *intricatus*, *confusus*, *periculosus*, cognituque *difficilis* hic affectus videtur, tanto *facilius* paulo ipsius *præsentia* significari potest, quando *singula* pathemata *collective* annotantur & conciliantur; quem admodum ipsum *confusum* morbi schema, cum *eminentioribus* Polypî Cordis signis conciliatum, hujus affectus *certitudinem* denunciat & quamvis

vis aliquando hæc præternaturali concretionem correpti *aliquamdiu* ægrotare & *chronico* quodam morbo decumbere soleant, tamen hic Cordis Polypus ad *subitanam* etiam mortem, disponit, uti passim observatores *inopinatae* & *repentine* mortis, ex Polypo Cordis ortæ, mentionem injiciunt, vid. *Lancisus de mortibus subitanis*, *Waldschmid in casu de corpulentia*, *Tulpius Libr. I. cap. 27*. *Wepfferus de apoplexia l. c.* *Bonetus anat. practicæ Lib. 2 Sect. II. obs. 6.* *Bartholinus epistol. medic. Cent. 2. epist. 86.* *Borellus*, *Blancardus*, *Hardeus* aliique: Qui vero *lenta* morte exspirant, illi certe *miseram* mortem experiuntur, ubi præcipue *confuse angustie* & cum his haud propius conspirantes alia afflictiones, ægro tantem detinent: Sicut vero in hoc affectu *pulsus* cordis & *progressus* sanguinis admodum *perturbati* sunt, ita etiam *Respiratio*, quæ alias cum hisce motibus in proportionata harmonia cohæret, valde *perversa*, impedita & confusa est, ita ut hujus *Respirationis* perturbatio iterum *pulsus* & *progressus* graviores *turbas* causetur, adeo ut horum motuum perpetua adsit reactio ad *majorem confusionem* excitandam idonea: ut plurimum itaque observatur, quod tales ægro tantes *Suffocatione* extinguantur, cujus vestigia deinde in defunctis satis evidentiâ occurrunt, quare *Bartholinus l. c. epistolarum medicarum catarrho suffocativo* extinctos tales ægro tantes allegat, licet *catarrhale* morbi schema non semper concurret, sed *specialissimis* subjecti individui circumstantiis nitatur: Evenit etiam aliquando, ut stupenda *Hæmoptysis* huic Cordis Polypo superveniat, sub qua cruentam animam una efflant patientes: Quandoque hoc polyposum concrementum ætalem *Phthisin* posse trahit, unde neque penitus *raram* est, polypos tales in phthisicis demortuis reperire, conf. *A. N. C. dec. 2. anno 8. obs. 129.* Et quemadmodum ejusmodi concrementa & *consistentia* & *magnitudine* & *materia* discrepant, tamen *plurimæ* prædictarum *morbidarum* afflictionum hunc affectum comitari solent,

solent, nisi *major* polypi moles, magisque lata illius dispersio, graviora & intricatiora pathemata morbosa causetur; Neque desunt exempla unde annotatum fuit, quod Polypus Cordis præter valde implicatum *asthmaticum* statum, una *Pectoris Hydropem* provocaverit, quemadmodum in aliis subjectis *hydropse ascite* laborantibus interdum cordis polypus reperitur, *vid. A. N. C. dec. 1. ann. 4. obs. 31.* qui committatus eo *graviorem* reddit reliquum morbum; Quemadmodum in *utroque* cordis ventriculo natus talis Polypus aut qui cordis ostia adeo obstruit, ut exiguus pateat aditus, qualem observavit *Lowerus tr. de corde cap. 2. p. 142.* iterum *totum* morbi schema *exasperat* & deteriorat, ut propterea prudens & attentus artifex e *gravitate* morbi ad magis *qualificatum* statum Polypi præsentis & simul *incurabilis* concludere possit: In quibusdam subjectis superveniunt *œdematosi* pedum tumores, in aliis consequitur corporis *contabescencia*, adeo ut hæc *differentia* symptomatum non modo *gravitatem*, sed & *perplexum* hujus morbi statum significet.

§. VII.

Quod vero *Anatomicam* Polypi Cordis explorationem attinet, tunc *perfrequens* illius mentio occurrit in Medicorum observationibus & quidem interdum deprehenditur talis Polypus in *utroque* cordis ventriculo *conf. A. N. C. dec. 1. anno 1. obs. 31 in scholio dec. 2. anno 6. obs. 233. Cent. 1. obs. 167. Bonetus Anat. Pract. lib. 2. Sect. 1. p. 559. obs. 7.* Aliquando reperitur talis polypus *duplex* in uno ventriculo *Dec. 2. anno 9. obs. 91. anno 6. obs. 232. dec. 1. anno 4. obs. 31* quandoque *tres* polypi cordis reperiuntur *vid. Lentilius in jatrommemat. med. pr. p. 22. nonnunquam observatur in Vena cava talis polypus vid. Blegny in Zodiaco Gallico mense Junio obs. 16. Quandoque invenitur vel in arteria pulmonali vid. Zac. Lusit. M. P. H. Lib. 2. Histor. 12. p. 187. vel in arteria magna vid. epistola medica in A. N. C. dec. 3. anno 1. ap.*

1. appendice p. 85. & Ramazzini de constitutione anni 1691. conf. Act. Erud. Lipsiens. anno 1692. mens. Maj. p. 221. ubi pluribus præter prædictos observatores de Polypo Cordis conf. A. N. C. Cent. 1. obs. 167. p. 342. Bonetus in Sepulchreto anatomico Libr. 2. Sect. 1. p. 430. & libr. 4. Sect. XII. obs. 19. & 27. Bartholinus in Act. Hassn. volum. 4. obs. 17. Vesalius in anatomia Libr. 1. cap. 5. Panarolus Pentecoste 4. obs. 29. Riverius cent. 2. obs. 77. Act. Berolinenf. vol. 2. p. 91. & 77. volum. 4. p. 67. & 68. volum. 8. p. 78. volum. 7. p. 66. 67. 69. 73. 74. volum. X. Sect. 1. p. 14. Schenck. Libr. 2. de corde sub. titulo carnosæ excrescentiæ ventriculi cordis obs. 1. 2. 3. ex Benivenio cap. 35. de abditis & Vesalio de humani corporis Fabrica; ex quibus testimoniis facile patet, quod observatio de Polypo Cordis non modo satis frequens, sed & attentis ingeniis etiam cognita sit, quæ indagatio anatomica propterea ulteriori industriæ atq; scrutinio commendari meretur, licet satis superque notum sit, qualis horum Polyporum status mere physicus seu materialis existat, insuperque etiam attentis medicis ex prædictis haud incognitum esse potest, qualia offendicula idem Polypus vitæ ac sanitati fruatur: Neque hoc ordine præterire placet, quid Galenus Libr. IV de locis affectis cap. 7. & ultimo de obstructione arteriarum pulmonis cum crudo tuberculo refert, adeoque in casu aliquo practico polyposæ ejusmodi concretionis mentionem facit; cujus præternaturalis status etiam reminiscitur Aetius in Terrabiblo Secundo, sermone quarto cap 57. & Donatus Antonius ab Altomari libr. de medendis humani corporis malis cap. 48. & Hollerius ad caput trigessimum Libr. 1. de morbis internis ex qua historia, quam fultus exponit Zacutus Lusitanus in Medicorum Principum Historiis libr. 2. hisfor. 12. quadantenus patet, quomodo hujus affectus antiquiores alicquam notitiam habuerint, licet illa adeo exacta h. ud fuerit; ubi adhuc occasione hujus casus indicare placet, quod subjecta tali Cordis Polypo laborantia, qui sese in vasa pulmonum sanguifera protendit, interdum aliqua sicca tussi

C

labo-

laborent, siquidem tale concrementum non modo *legitimum* sanguinis *progressum* per *pulmones* impedit, sed & *liberam* pulmonum *expansionem* una *aggravat*, ut *tussiculosa* talis commotio pro utroque *impedimento* *sublevando* *superveniat*.

§. VIII.

Supereft, ut in *historica* hujus affectus commemoratio-
ne adhuc aliquas consideratu dignas, observationes ad *Prognofm* pertinentes, subnectamus: in *genere* quidem de hoc affectu notandum, quod *valde periculofus* & quando jam confirmatus est, *vix arte medica sanabilis* fit; unde non modo *successive augetur* & *numerofioribus* symptomatibus increbescit, sed & *internis* medicamentis *non multum* obtemperat, adeo ut propterea *folliciti* artifices in *admirationem* ducant, cur medicamina, quæ *aliis* juvant, hisce ægro-
tantibus *nihil quicquam* solaminis afferant: Hinc eventit, ut medicamenta *potentiora* cum *periculoso* omine & effectu presentem affectum *gravissime* offendant: Proinde hic morbus familiaris *curo* sua *subjecta* *jugulat*, neque *adultam* ætatem promittit, aut concedit, unde hoc præternaturale concrementum *repentine* mortis causis annumerari potest: Quo magis *schema* hujus morbi *confusum* est, eo *citius* funestum nanciscitur exitum: quo magis *ominosa* sympto-
mata in hoc morbo *accumulantur*, eo *periculofior* status est: Quo magis præter consuetum angorem *Respiratio* læditur, eo *deterioris* indolis est morbi status; sanguinis *superflua* copia in hoc affectu metum periculi *auget*: idem etiam facit *successive* increbescens sanguinis *spiffitudo*: Quo magis *Vires* vacillant & *Synopes* affligit, eo *citius* funestus exitus metuendus est: Quando sub hoc affectu multum *Caput* in consensum ducitur, tunc status morbi iterum *periculofior* est: Eminentiores *ordinariarum* & *neceffariarum* evacuationum *turba* *celerius* comminantur periculum: *Concurfus* *perturbationis* *internorum* & *externorum* sensuum iterum
majus

maius portendit periculum : Pulsus quo magis *confusus* & *intermittens* existit, eo *deterior* est morbi conditio: *Somni* perturbatio & *sufflaminatio* cum magno *angore* conjuncta, ut & *insomnia* *terribilia* *acerbiorem* affectus gradum denotant: *Supervenientes* affectus *Soporosi* & *Oedematosi* æque majus significant periculum: *Concurfus confusorum* *molinum hemorrhagicorum*, nec non *contumax præteritarum salutarium* *Hæmorrhagiarum* suppressio, nunquam *graviori* carent periculo: *complicatio* *inordinatarum* & *ex insolitis* viis *erumpentium Hæmorrhagiarum*, præcipue *simultanearum* & *prodigarum*, valde periculosa existit: *Superveniens* aut *præfens alia* *pulmonum labes* tanto magis *tragicum* eventum accelerat; Quando hic affectus *ex mala* *medicatione* & *ex frequentibus animi pathematibus*, utpote *terrore*, magno *timore*, *mœrore* *tristitia* & *angente afflictione* natus est, tunc *eo citius* hæc larva morbi *deterioratur*, subinde vero *lethalis* eventus *acceleratur*, quando *incongruæ* *medendi* *methodi* *obtruduntur* & *continuuntur*, iidemque affectus animi *frequentius* reiterant: *Omnes simultaneæ* *evacuaciones*, *confusæ* *sudationes*, *urgentes* & *cum multo angore* *cohærentes rusculosa* commotiones periculo plenæ sunt: Quo *citius* corpus *contabescit* *faciesque* valde *mutatur*, eo *citius* *tragicus* imminet exitus: Quibus *observationibus* *ansam* præbere volumus, ut *ulteriori* *intentione* & *attentione* *suppleantur* *augeantur* *ve, quæ ad Prognosticam* hujus affectus *considerationem* *spectant*.

§. IX.

Post *Historicam* *Polypi Cordis* *explicationem*, nunc *Pathologica* illius *commendatio* excipit, in qua ante omnia *indicamus*, quod hic *Polypus* sit *confusum* *concrementum* *e diversis* *humoribus* *constatum*, non *sine naturæ erroneæ* *synergia* *ex accidentali* *quadam* *causa* *natum* & *cum tunicis* *cordis* & *vasorum sanguiferorum* *proximorum* *coalescens*;
C 2
est

est itaque talis Polypus non nudum coagulatum, sed subinde aliquod concrementum, quod ex parte illius consistencia fibrosa, deinde cohesio membranoso-fibrosa cum proximis partibus testatur siquidem hic coalitus ut plurimum adeo firmus est, ut non nisi intensiori cultelli applicatione separari queat, quæ ipsa concretio vix ita fortuita esse potest, ut adeo penitus erroneus formationis actus nature excludi queat: proinde quidem alia concrementa, æque confusa & irregulari parallelo testantur argumento, quod talem polypum natura aberrante aliquo actu generare, sustentare & augmentare possit, cum in corpore exteriori similes epigeneses imaginationis efficaciam & dominio obtemperant, unde hanc conclusionem formamus, si similes concretiones, quæ videlicet cum polyposis concrementis ratione texture conveniunt, imaginationis vi obnoxie sunt, imaginatio vero operatio animæ, quæ natura est, existit, sequitur polyposas tales concretiones omnino à natura provenire, quæ illas ex parte construere adjuvat, licet totum concrementum polyposum non penitus structum corpus, sed & frustum i. e. ex coagulatis nonnullis humoribus constatum sit subiectum: Sed quis non mox vulgarem totiesque enervatam, ast denuo tanquam ex aberrantis rationis Chimæra natam, præsumat oblocutionem, quod perperam nature talis error imputetur, siquidem hoc concretum ipsi magis damno, quam commodo esset; quicumque itaque sibi naturam ab omni errore immunem imaginantur, illi justam de nostro adferro dubitandi causam habere sibi persuadent; ast quemadmodum ex multis aliis concrementis internis ac externis hic error nature evidens doceri & demonstrari potest, vix ullo jure infallibilitatem nature humanæ propugnare & tueri possumus: quando enim assimilationem aliorum coagulorum examinamus, dum forsitan ex vetusto muro, ex locis supra cellas constructis, ex trunco arboris abscissæ fungi quidam enascuntur, tunc sane adhuc multæ intercedunt circum-

cumstantiæ, quæ illius contingentis applicationem ad polypum cordis haud admittunt; quas differentes circumstantias, facile quisquam agnoscere poterit, nisi adhuc nobis integrum sit excipere, quod propterea non omnia talia concrementa fungosa promiscue confusa & mere fortuita sint, sed quod aliqua ab alia directione & conformatione pendeant: unde de Polypo cordis judicamus, quod prima illius initia non sint a natura, sed quod alteri cuidam causæ adscribi debeant, ulterius vero illius augmentatio, elaboratio & conservatio omnino nature accenseri mereatur, ob prædictas rationes, quod videlicet illa in multos errores prona sit, quod in proprio suo corpore varias partes regulariter & irregulariter struere queat soleatque, quod hujus concrementi polyposi compages non absolute confusa & mere fortuitis causis imputanda sit, quod similes externe concretiones imaginationis efficacitæ subjectæ sint, ubi nobis ex conformitate aliorum concrementorum ad hunc Polypum Cordis tandem concludere licet, donec probetur contrarium.

§. X.

Ad ejusmodi concreciones cordis & annexorum vaporum disponit maxime humorum spissitudo, unde sua visciditate aliquando hisce locis tales grumi adhaerescunt, quin denique concresecunt & quandoque plane velut pars ad corporis integritatem spectans, aluntur & asservantur, ut propterea in quosdam alios polypos vasa sanguifera inplantentur: parallelum schema concretionis occurrit in sarcinate corporis exterioris, quod prima initia atque radices capeffit ex papula & stasi quasi sanguinolenta, donec successive ejusmodi tuberculum augetur & peculiaribus vasibus sanguiferis instructum in deformem molem accrescat: quo magis vero massa sanguinea de mucagine participat, eo magis talis Polypus mucilaginosus existit, aut quo magis lauta & valde gelatinosa diæta M. S. cum lymphâ imprægnata est,

eo certius contingit, ut sub reliqua illius *lymphæ incrassatione*, circa cor, ubi proximus e *thoracico ductu* copiosius *gelatinosus* hic humor affluit, *colore & consistencia* discrepans talis polypus *limpidus, gelatinosus*, mucilaginosus generetur: interea *præcedens hæc adhesio viscidiorum* talium grumorum ex massa sanguinea *proximiorum* ansam ad consequentem concretionem suppeditat: quo vero vel in corde, vel in illius confiniis talis *prævia adhesio* contingere queat, multum contribuit, aut sanguinis *superflua* plenitudo, aut copiosa illius *congestio* ad præcordia, aut *impeditus* & enervatus ipsius cordis motus: inde etiam evenit, cur cordis polypo laborantes ut plurimum *plethorici* sunt, cur *conservata* plethora hunc affectum *exacerbat*, cur *imminuta* plethora, hunc morbum *minuit* & mitigat: inde etiam est, cur affectus, qui principaliter sanguinis *spissitudine* nituntur, frequenter polyporum diversorum præsentiam *inferunt*: cur ex *causis* sanguinis *spissitudinem* provocantibus *eminentius* & certius tales polypi provocantur, uti ex præcedentibus nunc patet: cur omnia *media* sanguinis *crassitiam* sustentantia & *augentia*, vel *corrigentia* & emendantia huic affectui vel *profunt* vel *obsunt*: cur ut plurimum sanguis in hoc morbo *evacuatus* & *colore & consistencia* suam *spissitudinem* testatur: cur singulares illæ *causæ suppressarum* Hæmorrhagarum salutarium, quæ alias & *plenitudini* & *spissitudini* sanguinis morbosæ contrahendæ *inferviunt*, ad *polypum* cordis disponunt: inde etiam patet, cur ex usu *remediorum* motus necessarios *enervantium*, velut opiatorum aut sub certis circumstantiis *impedientium*, utpote *adstringentium*, polypi *invitantur*; cur sub nimia cordis *oneratione* ex *multitudine* & *spissitudine* sanguinis, tale concrementum oritur; cur morbis chronicis, utpote *phthisi*, malo *hypochondriaco*, *splenetico*, *asthmatico*, *hydropico* &c. hic affectus *supervenit*, ubi præter *vitiiosam* sanguinis qualitatem, etiam cordis *imbecillitas* accusanda, indeque polyporum *genesis* derivan-

vanda est; cur cum plurimis illis affectibus, cor in consensum trahentibus & offendentibus hic affectus complicatur.

§. XI.

Quod *superflua & molesta* sanguinis copia talem concretionem *polyposam* causetur, non modo a *posteriori* & ex effectu patet, sed etiam a *priori* facile demonstrari potest; siquidem sanguis, uti in *toto corpore* abundans, ita *majori* tali copia in *corde* & circa *præcordia* confluit, qua *ubertate* non modo in suo *effluxu* & *progressu* interdum *impeditur*, sed & *vegetus* & *validus* cordis motus aliquando *debilitatur*, ut sub hisce circumstantiis *facilius sanguis* cum hisce *partibus* coalescere, imo denique *concrelescere* soleat: id ipsum vero *eo facilius* contingit, quo frequentius & contumacius *congestiones Cor* & *præcordia* obruunt & affligunt: inde etiam evenit, ut cum *molimimibus hæmoptycis* activis, qui *nunquam* sine talibus *congestionibus* invadunt & decurrunt, per sæpe cordis *polypus* communicet & *complicetur*: hinc *Mensium* & *Hæmorrhoidum suppressiones* & *anomalie*, quæ communiter cum *asthmatico* symptomate stipatæ sunt, ad ejusmodi Cordis *Polypum* ansam dant, id quod tanto *facilius* evenit, quo *citius* ac certius tales *prægressarum* salutarium *Hæmorrhagarum turba* cum ingruente sanguinis *spissitudine* complicantur: ob id porro accidit, ut, quia in omnibus *chronicis pectoris* morbis, vel *impeditus* humorum *progressus* per pectus, vel *congestiones* & copiosi *affluxus* humorum ad pectus coincidunt, propterea multos horum *morborum* Cordis *Polypus* comitetur: quare ex *anatomica* observatione patet, quod *ut plurimum* in illis subjectis, in quibus *pulmones* cum *pleura* coaliti deprehenduntur, etiam *polyposa* hæc concretio in *Corde* hujusque confiniis invenitur, ex nulla alia *principali* causa, quam eadem *impedita* sanguinis *circulatione* in corde & *præcordiis*; quo magis porro in affectibus ex *Plethora*, *perturbatis hæmorrhagiis* & sanguinis

guinis *spissitudine* natis remedia motus *cobibentia* & valde *sedantia* usurpantur, eo certius & facilius talis *Polypus* oritur, quoniam eo ipse *liber* & *sufficiens* progressus sanguinis in *confiniis* cordis valde turbatur: inde etiam contingit, ut, quicquid ad *segniorem* & *impeditiorem* talem sanguinis progressum in genere contribuit illud etiam *ortui Polypi* cordis admodum faveat: hinc *vita sedentaria* efficacissimum adminiculum est, quo non modo faciles & frequentes *stagnationes* eveniant, sed & diversæ speciei *epigeneses præternaturales* exoriantur: quicquid porro sanguinis *consistentiam* adeo alterat, ut *proportionem* suam ad *liberum* & *facilem progressum* amittat, illud ad talem *Polypum* cordis excitandum contribuit, quo præcipue secundum historiam causarum, in præcedentibus a nobis propositam, *adstringentia*, *incrassantia*, *refrigerantia* & motus *cobibentia* medicamina aut *insufficiens* partium fluidarum dilutio pertinent: imo ipsa *animi pathemata* perquam idonea sunt ad talem concretionem causandam & quidem *illa*, quæ *salutares* Hæmorrhagias opprimunt & *turpant*, quæ *vegetum* impulsum & *progressum* sanguinis *impediunt*, quæ *liberum* circuitum sanguinis in corde illiusque *confiniis* pervertunt & *retardant*, aut ex reliqua corporis regione ad *precordia* frequentius sanguinem convocant, ut sunt terror, timor, mœror, anxium desiderium, anxia sollicitudo, ærumna, cura & similes afflictiones: Et dum *Melancholicum* temperamentum *plurimas* hæc causas, quæ *animum* & *corpus* concernunt, experitur, maxime quidem humorum *spissitudine* & *difficili* illorum *progressu*, imo *impeditis* evacuationibus laborat, ita Cordis *Polypus* *huic* temperamento *facilius*, quam alteri evenire solet, in quod *aliæ* prædictarum causarum *tenaciorem* & *faciliorem* concursum & *efficaciam* habent.

§. XII.

Ex hæcenus dictis facile liquet, quænam Polypi cordis indoles, forma & genesis existat; unde nunc *aliæ* pathologicae considerationes instituendæ & subnectendæ sunt: ex observatione itaque *anatomica* constat, quomodo polyposa talia concrementa & mole *majora* & genesis sua *frequentiora* reperiuntur in *venosis* vasis, cum corde coherentibus, quam in arteriosis; quare observatores *arteriarum* polypos magis *mirantur* & tanquam insolitum e-
 veniens describunt, quam venarum: etenim dum progressus sanguinis *per venas* comparative tardior & *debilior* ex parte etiam ipse sanguis *crassior*, in arteriis vero fluidior & subtilior, motus etiam sanguinis validior & rapidior est, propterea in venosis vasis facilius spissior sanguis cohærescere & *coalescere* solet: Quod vero *Symptomatum*, hunc affectum stipantium *causas* attinet, tunc mirum esse haud potest, cur *angustia cordis* principalissime hos ægrotantes affligat, siquidem tale præternaturale concrementum *liberum* sanguinis motum in corde & *circa* præcordia valde *turbat*, ut impedit & *confuse* procedat, hinc per *venas* cum ejusmodi polypo quodantenus *occlusas* & oneratas sanguis & quantitate necessaria & *proportionato* motu *difficiliter* ad cordis ventriculos affluit, è corde vero & per arterias, quando *illic* polypus adest, similiter ægrius, *impeditius* & inordinatus effluit, ut propterea in corde & *pulmonibus* *causa angustie* reperiatur: expropter etiam *pulsus turbulentus*, impeditus, confusus aut aliquando intermittens & interceptus est: sub tali calamitate, ubi *principalis* ille cordis motus tantis subiectus est *difficultatibus* & toties repentinum vitæ *periculum* imminet, aut subitanea *suffocatio* instat, satis sæpe ardua & ominosæ *Lipothymie* intercurrent, tanquam præcox naturæ *stupor* ac consternatio de tam calamitoso corpo-

D ris

ris statu, in quo ferme omnis medelæ, ab ipsa natura suscipiendæ, spes decollat, quæ propter *qualificatam* talem afflictionem omni fere *sensu ac motu* a corpore suo sese abstrahit, id quod imprimis *illo* tempore certius & facilius contingit, quo *periculum* prædictum gravius esse solet: habet itaque tale animi deliquium magis causam *moralem*, quam *nude* physicam: quo *minus* enim rationes & sensuum functio a motu *sanguinis* pendet, ita potius illa ex *alio* respectu & ab alia causa *propter* talem motum, diversimode alteratum, etiam immutatur; unde in præsentî casu *duplex* omnino est enunciatio, quod Lipothymix à perturbato sanguinis motu *efficienter* dependeat & quod illa *propter* illas afflictiones a *natura* admodum *solicita*, *anxia*, consternata & abjecta proveniant; prius negamus, posterius affirmamus adsertum, quippe quod citra suppositionem aliquam *rationi & statui* morbi magis conforme est, cum superius nudis *suppositionibus*, nullis vero demonstrationibus nitatur: Et cum hic Polypus *Cor* præcipue affligere soleat, ita ægrotantes *angustiam* suam bene determinare & ab *alia* angustia discernere norunt, qua ipsa angustia hic affectus se ab *aliis* morbis, anxietates præcordiorum una inferentibus, *distinguit*, dum illa *in corde* percipitur, gradu *major* est, eminentiorem *pulsus* alterationem causatur, ferme sine mora continuat, nisi *gradu* aliquo modo augeatur, modo minuatur, cum reliquo satis *confuso* morbi schemate in perpetuo nexu & *comitatu* consistit, maxime vero alios cordis polypum denotantes *characteres consentientes* habet: quæ signa facile *equivocationem*, quæ hanc angustiam concernere posset, dissolvunt, ut propterea *Diagnosis* hujus affectus haud *adeo* difficilis, nedum quidem *penitus fallax* aut *impossibilis* esse & æstimari queat debeatque.

Prædictis rationibus satis evidenter nititur porro admodum *difficilis Respiratio*, velut inseparabilis hæctenus annotati *angoris comes*: quo difficulter enim e dextro cordis antro intra *pulmones* effluit sanguis, eodem etiam *difficultatis* gradu per *pulmones* progreditur & sinistrum cordis alveum ingreditur, id quod tanto magis *presentem* angustiam auget & exacerbat: Quando vero *sicca Tussis* concurrat, tunc *rationalis* & in *observatione* fundata subest præsumptio, quod polyposum tale concrementum latius in *vasa* pulmonala sanguifera se distribuerit, quæ mole sua & concurrente *difficili* sanguinis progressu *cellulosam* pulmonum texturam in *libera* sua *expansione* impediunt, unde superveniens *tussiculosa* commotio *adminiculum* esse potest, ne sanguis *rardius* & *difficilius* per pulmonum texturam in hoc casu *progrediens*, aut per *vasa* sanguifera impeditius *effluens* & *refluens* in *actualem* & *lethalem stasim* delabatur, sed hac pectoris commotione *concutiatur*, *discutiatur* & in *progressu* suo allevetur: quodsi etiam contigerit, ut sub *confuso* tali sanguinis circuitu in pulmonibus *humorose* accidentales secessiones & mucidæ sepositiones consequantur, tunc eadem *tussiculosa* commotio, ad *excutienda* illa collectanea inservit: proxime insuper cum corde consentit *Caput*, ut sub turbulento tali sanguinis progressu circa cor & præcordia, æque *irregulariter* per caput sanguinis progressus succedat, ut *varia* illius afflictiones concurrant: Quod cordis *Palpitationem* attinet, quæ sub hoc affectu familiariter coincidit, tunc illa minime *ab hoc impedito* sanguinis motu *deduci* potest, siquidem *Polypos* cordis potius ad *sufflaminandum*, quam *augendum* cordis motum quadrat; eapropter hanc palpitationem pro *refugio* & *auxiliante* tentamine naturæ declaramus, quo mediante illa partim præsentis polypi excusionem & *remotionem*, partim arduarum *difficultatum*, liberum

berum sanguinis motum concernentium, subjugationem, sublevationem & emendationem prosequitur: naturalis enim & rationalis est proportio & connexio, ut, si per hoc concrementum polyposum sanguinis progressus in corde & circa illud adeo impeditus est, nunc sub aliquo Systaltici motus augmento & validiori gradu illud impedimentum corrigatur & aliqua vi sese natura huic afflictioni opponat: Quid porro mirum esse potest, si sub tam confuso statu & gradu motus sanguinis in suo centro & prima officina constitutus est, ut in proximis partibus aliqua stasis sanguinis & actualis corruptio excipiat, aut sub tam periculosa, perversa & immedicabili rerum facie vires citius prosterantur, cumprimis, quando non modo sub tantis difficultatibus cor suo officio fungi debet, sed & quando cum frustraneo successu ipsa natura toties huic calamitati resistit & subinde totus morbi status adeo periculosus est: si porro omnes reliquæ functiones perverse decurrunt, dum in principalissimo hoc cordis motu tanta vigeat confusio & quoniam cum hoc motu reliquæ operationes consentiunt, aut sub illo principali motu comprehensæ sunt, ita facile a majori ad minus argumentari licet: inde etiam est, cur sub successiva virium abolitione, motuum vitalium confusione & humorum depravatione huc illuc in corpore particulares stagnationes, stases & humorosæ secessiones contingant, imo cur denique repentina obstructio in vasis cordis sanguiferis eveniat & mors subitanea cum simultanea omnium virium & motuum cessatione consequatur: unde facile liquet, qualis sit nexus in perniciosis hisce effectibus & consecutionibus.

§. XIV.

Plura quoad Pathologicos respectus hoc ordine addere haud lubet, quoniam ex hisce fundamentis reliqua, quæ in specialissima quadam deductione suppleri-

pos-

possent, explicari & demonstrari debent, quare nunc ad *Præticam* Polypi cordis explicationem progredimur & quæ ad mali *mitigationem* pertinent indicabimus: Ante omnia vero notandum est, quod *prima* hujus Polypi initia non satis *perspicua* & ad medicos usus *infallibilia* sint, quare illo tempore, quo non modo ulterius illius *accrementum* intercipi, sed *minor* illius moles ac lenior status auferri & *dissolvi* posset, illius præsentia *latet*, hinc tunc *demum* ipse *manifestus* evadit, quando omnis *directa* opitulatio evilescit, qua ipse *removeri* & *percurari* posset: exinde facile elucescit, quod Polypus cordis *perfectus* & confirmatus positiva arte & *directo* auxilio medico auferri *haud* queat, siquidem tale concrementum non nisi *cultelli* ope separari potest, unde facile colligere licet, quantum vel desideratissimis & optimis remediis in hoc casu fidere conveniat: Utut vero *absolutum* auxilium nullus in arduo hoc affectu promittere potest, propterea tamen miseris patientes *omni* solamine & afflictionis suæ mitigatione destituere non decet, sed *tam diu* quilibet conscientiosus medicus *opem* suam adhibeat, quamdiu *quicquam* levaminis afferre licet: quo magis itaque hic affectus *intricatus*, periculosus & refractarius est, eo *major* *circumspectio* adhibenda est, ne *talia* ordinentur remedia, quæ *funestum* eventum *accelerant*; etenim in hoc casu citius *facilius* nonnulli ausus medici *dammum*, quam commodum afferunt; quare præmittendas esse judicamus *cautelâs* Præticas in hoc affectu observandas: abstinendum itaque erit ab omni *prodiga* & *imperiosa* evacuatione, quæ non modo *vires*, alias *vacillantes*, subito exhaurit, sed & tales *perversas* commotiones accumulât, quæ *præsentem* affectum *repente* deteriorant & ad *perniciosum* exitum disponunt: *pestifera* sunt in hoc casu positiva *vomitoria*, quæ subitanæam *suffocationem* excitant: quemadmodum enim talia vomitoria in hominibus robustis &

quibus præcordia sunt integra & illaſa magnam *turbam* motus ſanguinis circa *præcordia* & ominoſas cauſantur *anguſtationes*, ita facile iterum judicare licet, quid illa in hoc affectu promittant & efficiant: fugienda porro ſunt omnia, quæ humores *crudiores* augent, maxime etiam quæ ſanguinis *copiam* cumulant: quemadmodum enim communiter *plenitudo* ſanguinis *impeditiori* progreſſui, aliquando vero hujus *polypi geneſi* anſam præbet, ita præſente hoc affectu *omnis accumulatio* humorum nociva eſt: eapropter etiam cura cum *lacte* non modo *principalem morbi cauſam* non attingit ſed & *potius per augmentationem* ſanguinis totum malum *exaſperat*, niſi provide inſtituatur: ſubinde etiam omnia *experimenta*, quæ *neceſſarias* evacuationes *perturbant* aut plane imminuunt & *ſupprimunt* admodum *perniciosa* ſunt, præcipue vero illi conatus medici, qui *ſalutarium* Hæmorrhagiarum *ordinem* ac *ſucceſſum* pervertunt, ſollicite fugiendi ſunt: quæcunque medendi methodus *vires* nimium offendit, aut præſentes vires admodum *conſumit* & *hebetat*, illa maxime *perniciosa* eſt, quoniam alias præſens affectus gravem & difficulter reparabilem virium defectum involuit: omnia itaque ſic dicta *Heroica* remedia in hoc caſu partim *ſuſpecta*, partim *perniciosa* ſunt: omittantur porro remedia *calida*, motus & humores valde irritantia, *concentrata*, ſulphurea, ſpirituosa, ſanguinis *ebullitionem* excitantia, volatilia &c. quæ ſingula præſentem ſtatum valde deteriorant & ægrotantes admodum *enervant*: excludantur poſitiva *adſtringentia*, refrigerantia, *incrassantia*, coagulantia, acida & *dyscrasiam* ſanguinis vel conſervantia vel provocantia: nocent communia *opiata*, quæ *ſubitanæam* mortem in hac afflictione cauſantur, ſiquidem non modo præſentem motuum vitalium, animalium & naturalium *confuſionem* ſuſtentant & augent, ſed & *virium* jacturam accelerant inſuperque naturam jam penitus *languentem*, adeo *enervant*, ut ſimul

simul & semel motus aliquandiu quidem continuandos, omittat; nullus etiam *excessus* committatur cum *Absorbentium* remediorum usu, quæ non modo sanguinis *crassitiam* augent, sed & *necessarias* evacuationes turbant: *confuse* & nimix sanguinis subtractiones æque perniciosæ sunt, quoniam vires valde *enervant*: communia resolventia & polypi *dissolationi* dicata *spirituosa*, non tantum *verum scopum non attingunt*, sed *totum morbi schema magis deteriorant*: Et hæ principiales cautelæ practicæ sunt, quæ in hoc casu observari debent.

§. XV.

Sed nunc proponendum erit, quænam *Indicationes* Practicæ *positivæ* in hoc affectu præ singulis aliis conatibus therapeuticis *certain* & *securam* quandam *utilitatem* promittant: harum indicationum sequentes observandæ & applicandæ sunt: 1) ut *ordinariæ* & *extraordinariæ salulares* excretiones conserventur, revocentur & promoveantur; 2) ut sanguinis debita *crasis*, *consistentia* & *quantitas* sublevetur & concilietur. 3) ut legitimus sanguinis *progressus* adjuvetur & facilitetur: 4) ut viribus *languentibus* debite subveniatur. 5) ut conveniens *Regimen* atque *Dieta* ordinetur. Quod vero nunc quamlibet harum *Indicationum* seorsim attinet, tunc *evacuationibus* necessariis & utilibus prospiciendum est; *alvina* enim excretio constans & facilis sit, pro qua sublevanda partim *dieterica*, partim *pharmaceutica* interdum adminicula profunt: e numero *priorum* sunt juscula temperata, viscera elubricantia, alimenta cum oleo olivarum mixta, gelatinosa temperata, ova forbilia, comestio butyri, decocta passulata, passulæ examinatæ, pruna cocta, poma & pyra dulcia cocta: è *pharmaceuticis* conducit usus passularum laxativarum, Manna, cum oleo olivarum, syr. rosar. solut. Tamarindi, sal anglicanum cum decocto avenæ, decoctum avenæ dilutum cum passulis majoribus & Manna, Manna tartarifata; alia poten-

potentiora excludantur ; neque quidem *sepe* cum pharmaceuticis alvus provocetur , sed potius diætetica *preferantur* : Proinde sanguinis *superflui* temperata & ordinata *imminutio* promoveatur , methodo admodum moderata & leni : quando *Mensum anomalie* ad præsentem affectum contribuerunt , aut eundem adhuc sustentant , tunc illis *emendandis* opera danda est : quodsi vero *Hæmorrhoidales* motus anomali & perturbati ad eundem affectum ansam dederint , tunc magna sollicitudine & *prudenti* peritia illi *dirigendi* sunt ; quare *judicio* medici relinquimus , an *Mensum* & *Hæmorrhoidum revocatio* suscipienda & urgenda sit : adminimum in hoc conatu eximia *circumspectio* requiritur : quando vero tales sanguinis imminutiones *spontaneæ* revocari non possunt , tunc *artificiales vicariæ* illius *superflui Sanguinis* subtractiones substituuntur : huc pertinent præservatoriæ V. Snes in pede instituendæ temperatæ , aut *repetitæ* , ut pro re nata *ter* vel *quater* per annum illas reiterare liceat : præterea in *Hæmorrhoidariis* subjectis *Hirudines* ad loca hæmorrhoidalia semel vel bis per annum applicare licet : *plus* vero profunt repetitæ & *moderate* , quam simultaneæ & prodigæ sanguinis evacuationes : Scarificatio parum utilitatis promittit : neque quidem tantum *hæc* sanguinis imminutio *plenitudinem* ipsius corrigit , sed etiam *spissitudini* illius subvenit , dum corpus adea quadantenus *ventilat* , ut *reliqua* Massa facilius in *mobiliorem* statum converti queat : Est itaque *opportuna* & *methodica* sanguinis excretio *præstantissimum* auxilium , quod huic affectui aliquam opem promittit , *citra* quam *reliqua* adminicula *haud* *spei* satisfacere possunt : Porro sub *equali* sanguinis distributione , etiam *transpiratio insensibilis* in justo successu conferveretur : id quod obtinetur per sedulam exclusionem interiorum & exteriorum *refrigerantium* , per moderatum usum *pediluviorum* , per usum *diæticum dococtorum* & jusculorum temperate calefactorum.

rum: & si sanguis neque spissitudine neque plenitudine peccat, subinde etiam legitime & æqualiter distribui potest, tunc *urina* excretio perinde legitime constituta fuerit, quæ præterea leniter admonenda est, quando *symptomatice* congestiones *peccus* aggravare observantur, in quo statu remedia nitrosa & solubilia salia digestiva, aut Liq. terr. fol. tart. Liq. nitr. fix. Tinct. antim. tartar. &c. conducunt.

§. XVI:

Altera Indicatio requirit, ut sanguinis conveniens *consistentia*, *crasis* & *quantitas* concilietur: enim vero quid sanguinis *spissitudo* conferat ad hunc affectum ex præcedentibus patet; quando præterea *viriosa crasis* supervenit tunc eo *majorem* & periculosiorem gradum ipse affectus nanciscitur: omnium maxime conducit, ut sanguis sufficienti *fluiditate* gaudeat; hæc si defecerit, restituatur per temperata dietetica diluentia & per decocta ex rad. tarax. rub. tinct. brus. eichor. asparag. gramin. scorzon. chin. herb. veronic. scabios. capill. ven. spinach. chæref. bellid. min. fl. persic. sambuc. helenii, chamom. vulg. sem. fœnic. carv. nigell. petrosel. apii, bacc. laur. & junip. præterea conferunt salina deterfiva & alcalia, vel vegetabilia vel alia, ex parte modo notata, quæ vel in mixturis, vel tincturis, vel decoctis etiam propinari possunt: admittimus in *moderatiore* ægrotorum statu modicum usum temperatarum *thermarum* internum & externum, nec non domesticorum *insestuum*, aut sine ebullitione suspecta sanguinis disponendum & admittendum: quando vero *dyscrasia* sanguinis concurrat, tunc illius *correctioni* prudens artifex per temperatissima alterantia prospiciat, quo nomine commendamus lap. 69. citrat. cum nitr. & antim. diaph. mixtos, ut & prædicta decocta cum sale digestivo sociata: præstat tamen talia decocta non admodum saturare; conjungantur interdum talia decocta cum rad. polypod. cum

E

Tama-

Tamarindis, cum avena excort. & passul. maj. & min. huc referimus succum 69. fluvialium cum aqua temperata subterranea mixtum; *Essentificatas* formulas hoc affectu laborantes *egrius* perferunt, quia facile molestant sanguinis *ebullitionem* provocant; at cum spiritu nitri dulci sociatæ hoc suo effectu quadantenus corriguntur, unde admitti possunt *essentiæ vincetox. helen. pimp. alb. succin. cum spir. nitri. dulc. aut miscentur Liq. nitri. fix. spir. nitri. dulc. Ess. succin. & tinct. antim. tartar. optime vero huic accidentali sanguinis cacosi prospicere licet per apta diætica, quæ mox erunt commendanda. Quamvis autem sanguinis consulitur, ne illa imprimis excedat, cui excessui avertendo & minuendo remotive subvenit, diætæ non largiter alimentosa, positive vero prædicta sanguinis artificialis depletio: & quamvis hoc morbo decumbentes ob conjunctum appetitus defectum ex diætæ plenitudinem sanguinis acquirere haud videantur, tamen ex reliqua oblatione *delicatorum* & vulgo *egrotantibus* offerri solitorum esculentorum in *parca* etiam quantitate *largiter* nutrimentum, ex medullis, pinguedinibus, gelatinis pinguibus, lacticiis, paratorum *tacte* hæc molesta & suspecta sanguinis ubertas procurari potest.*

§. XVII.

Excipit nunc *tertia* indicatio in hujus morbi cura administranda, ut videlicet *legitimus* sanguinis *progressus* promoveatur: & videtur sane ac si hæc *principalissima* esset operatio in hac afflictione singulis reliquis indicationibus præmittenda; sed subinde etiam notandum est, quod hæc indicatio vix consideratu dignum effectum promittere & præstare possit, nisi per *prædictas* alias indicationes huc via præparetur: haud enim *commodius* & *facilius* sanguis progreditur, nisi *interna* obstacula remota, nimia sanguinis

guinis plenitudo imminuta & suspecta ipsius *spissitudo* correcta fuerit: promovet vero subinde ipsius *liberum* circuitum, quando polypo cordis laborantes homines illo tempore, quo adhuc *orthostadii* sunt & reliquæ circumstantiæ haud obstant, *moderata* commotione vecturæ corpus exercent; quando vero hoc consilium locum haud invenit, tunc conducunt repetita *pediluvia*, moderati *inseffus*, interna *diluentia*, temperata *bezoardica fixa*, mixturæ *analeptica* & leniter diaphoreticæ, mitigationes *congestionum*, pectus detinentium, proptereaque institutæ *frictiones pedum*, applicationes *cucurbitularum cæcarum* ad furas, & pediluviorum usus: proinde etiam conferunt ex *Dieta* iuscula fluidiora sanguinem non modo diluentia, sed & aliqualem illius translationem ab internis ad *externas* partes provocantia: Quoad *quartam* indicationem etiam sub tota cura *virium* ratio est habenda, & huc quidem *temperatissima* pertinent auxilia: plus sane huc proficit *dietetica* roboratio, si locum habere potest: admittuntur tamen e pharmaceuticis julapia & mixturæ ex aquis diaphoreticis resolventibus & analepticis velut Scorzon. Cichor. C. b. Scabios. Veronic. Scord. Fl. Sambuc. tiliæ, ceras. nigr. cort. citr. naph. cinnam. simpl. additis syrupis, conservis & confectionibus quibusdam cordialibus, nec non spiritu niri dulc. neque in tali afflictione Essentia sic dicta dulcis inutilis deprehenditur: admitti possunt emulsiones dilutiones ex prædictis aquis & succo 69. fluviat. parandæ: è Diætâ licet bonum vinum seligere & illo nonnisi *medice* uti: Gelatinæ leniter aromatizatæ, & pulpamenta amygdalata, modico tamen usu, æque concedi possunt: Quod denique secundum *ultimam* indicationem Diætâ atque Regimen concernit, tunc quoad priorem hisce ægrotantibus, plus *fluida* quam solida conveniunt, omnia vero alimenta & potulenta sint *temperata*, quæ subinde debitas digestiones & *excretiones* sublevant: victus & potus *cru-*

dior, scccior & viscidior variis morbidis turbis ansam præber: valde aromatizata & spirituosâ sunt hisce ægrotantibus inimica: nimis sapida, largiter salita, multum acida & similia nocent: spiritus ardens, usus tabaci in fumo, potus inebriativus & valde saturatus, evitentur, quia officiant: omnes cibi, qui flatibus excitandis quadrant seponantur; temperatus lactis usus conducit, largus & indiscretus obest: Vina recentia & acida fugienda sunt: animus sit deditus tranquillitati & alienus à prædictis affectibus, qui Polypi genesi favent: nocet venus frequens & immodica: frigus & ab intra & ab extra vitandum est: damnum tamen etiam parit calor excedens & superfluous: quicquid ab extra respirationem impedire potest, sollicitè fugiendum est: ubique temperiei & temperantiæ studendum est. De reliquo totam hanc tractationem etiam illustrat A. N. C. dec. 3. an. 10. observatio 161. Et ita nunc nobis etiam abrumpendum est, posteaquam præsentem Practicam observationem, quoad principales & essentielles suos respectus explicavimus: DEO itaque pro præstito suo auxilio humillimas persolvimus gratias ejusque gratiæ ac directioni & hunc laborem & reliquos nostros conatus commendamus.

Sic mea vena vacat! sit prona in carmina Musa!
à me dum gratum carmen Amice petis:
Haectenus ingenium nobis geniumque probasti
qui artibus ingenuis deditus egregie:
Egregium sane nunc suscipis ipse laborem
dum Polypum Cordis sedulitate doces.
Maecte Tuis ergo BAUER doctissime donis
perge ut coepisti, tunc mihi magnus eris.

*Ita paucis de promeritis Honoribus Praestanti-
ssimo Domino Candidato gratulatur, ei-
demque divinam benedictionem apprecatur*

P R A E S E S.

Abdita quæ polypi sint semina, quæque medela,
Doctoris merito dignus honore, doces.
Gratulor, & patrias fauste redeuntis in oras
Practica cœpta, DEI gratia fida iuuet;
Vt, quam difficile est polypos extinguere, multis
Tam facile occurras & medeare malis.

JOANN. JUNCKER,

M. D. Pract. Orphanotr.

Opraestans animi Iuvenis! datur Hora quieti.
Iam post Sudores medicæ Curasque Palaestrae
Doctam servat Honos sedem Tuus: ecce labori
Praemia digna manent, palmam movet ordine nemo.
Ergo agite, & cuncti laetum celebremus honorem!
Adsumus, & laeti Doctori plaudimus omnes.

Gratulabundus adiecit

IO. EBERHARDVS IVNCKER,

Med. Doctr.

Cui Charites finxere pium sine crimine pectus,
Quem non fucatum prodit amica manus,
Quem sibi Piërides gaudebant esse sodalem,
Hunc socium lauri Praefes Apollo iubet.
Scilicet ex meritis Podalyrius ipse poposcit
Ut decorent doctum laurea ferta caput.
Gratulor hunc Titulum: Praxinque exopto peramplam
Sis semper felix, prospera quaeque precor.

*Ita Praenobilissimo Domino Doctorando
amico & contubernali per dilecto
paucis applaudebat*

JOANN HAVIGHORST,
Med. & Philof. C.

Felices fidus letatur Amicus Amicos
Sic animo læto gaudia reddo **TIBI**.
Ecce **TUIS** Studiis obtingent proemia certa
Ex uno rivo manat onusque & honos.
Nam virtutis iter, templumque sequutus honoris
Proemia nunc tanto digna labore capis.
Quid mirum! dignos, meritos quoque sumis honores
Et **TIBI** pro meritis Laurea ferta manet.
Applaudo studiis, votisque calentibus opto:
Obveniant meritis proemia digna **TUIS!**

*Hisco Conterraneo atque Amico suo Sum-
mos in arte Salutari Honores capeffenti
ex animo acclamat*

SIGISMUNDUS EMANUEL BERGERUS,
Svidn. Sil. J. U. C.

ULB Halle

3

002 815 230

VD-18

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
DE

POLYPO CORDIS,

QVAM
AUSPICE DEO PROPITIO
Et Consensu atque Auctoritate Gratiſſe Facultatis Medicæ,
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,

P R Æ S I D E

DN. D. MICHAELE ALBERTI,

POTENTISSIMI REGIS BORUSSIÆ CONSILIARIO AULICO,
MEDICINÆ ET PHILOSOPHIÆ NATURALIS PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO,

O SPECTATISSIMO,
PROMOTORE SUO OMNI HO-
EQUENDO,

DOCTORIS
HONORIBUS, INSIGNIBUS
SOLEMNI OBTINENDIS,
NSVETIS,

MART.
VENTILATIONI SUBJICIET,
LIEB BAUER,
ESIVS.

